

**PREZES
KRAJOWEJ RADY
DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH**

L.dz. 221/02/21

Warszawa, dnia 24 lutego 2021 r.

**Sz. P.
Michał Dworczyk
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z toczącymi się pracami nad sposobem ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, regulowanego ustawą z dnia 8 czerwca 2017 r. (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 830), dalej Ustawa, uprzejmie proszę Pana Ministra o analizę prezentowanego zagadnienia oraz zabranie głosu w toczącej się dyskusji.

Przywołany powyżej akt prawny zawiera rozwiązania wadliwe, mające charakter dyskryminacyjny, a jako taki nie może być akceptowany w państwie prawa. W debacie nad nowym sposobem ustalania najniższych wynagrodzeń, prowadzonej w ramach Zespołu Trójstronnego ds. Ochrony Zdrowia, przedstawicielom zawodów medycznych proponuje się w zasadzie jedynie korektę współczynników pracy, zamiast dogłębną zmianę, przywracającą godność marginalizowanym przez lata zawodom medycznym.

Zgodnie z art. 13 kodeksu pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.) pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę. Warunki realizacji tego prawa określają przepisy prawa pracy oraz polityka państwa w dziedzinie płac, w szczególności poprzez ustalanie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Kształtowanie polityki wynagrodzeń jest zatem istotnym elementem kształtowania polityki społecznej.

Okres epidemii uwypuklił wszelkie mankamenty systemu ochrony zdrowia i jednoznacznie pokazał, że założenia Ustawy nie mają nic wspólnego z rzeczywistością. Atrakcyjność zawodu diagnosty laboratoryjnego, wobec karygodnie niskiego poziomu płacy minimalnej pozostawia wiele do życzenia. Okoliczność ta w żadnym stopniu nie kreuje wizerunku zawodu, który jak pokazał czas epidemii, stał się filarem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej. Co więcej regulacje dotyczące wynagrodzenia diagnostów laboratoryjnych, zróżnicowane względem zawodu lekarza oraz lekarza dentystry noszą znamiona dyskryminacji, o czym poniżej.

Szanowny Panie Ministrze, diagnosta laboratoryjny to zawód medyczny, którego wykonywanie wymaga co do zasady wieloletniej nauki na uczelni medycznej, specjalizacji, odporności psychicznej i odpowiedzialności niemniejszej niż w przypadku lekarzy czy lekarzy dentystry. Diagnosty

**PREZES
KRAJOWEJ RADY
DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH**

laboratoryjni posiadają analogiczne wykształcenie, niemniej nie jesteśmy traktowani w sposób adekwatny do naszej roli w systemie ochrony zdrowia. Jesteśmy różnicowani względem innych grup zawodów medycznych w oderwaniu od jakichkolwiek kryteriów przewidzianych w prawie.

Oprócz całkowicie nieadekwatnego wynagrodzenia, diagnosty laboratoryjni finansują szkolenie specjalizacyjne oraz egzamin specjalizacyjny ze środków własnych, co częstokroć pochłania ich roczne zarobki. Taki obowiązek nie jest przewidziany dla lepiej zarabiających kolegów lekarzy i lekarzy dentyków, którzy otrzymali przywilej finansowania kształcenia specjalizacyjnego ze środków publicznych. W odróżnieniu od grupy lekarzy i lekarzy dentyków nie otrzymaliśmy także od ustawodawcy prawa do pełnopłatnego urlopu szkoleniowego. Obowiązujące współczynniki pracy oraz ich proponowane korekty mają charakter wprost dyskryminujący. Poniżej przedkładam skrótowe zestawienie danych ukazujące np., zrównanie wynagrodzenia minimalnego diagnosty laboratoryjnego ze specjalizacją z wynagrodzeniem minimalnym lekarza bez specjalizacji. A przecież to na pracy diagnosty laboratoryjnego lekarz opiera stosowaną przez siebie terapię.

	LEKARZ	LEKARZ DENTYSTA	DIAGNOSTA LABORATORYJNY
Wyższe wykształcenie medyczne (jednolite)	TAK	TAK	TAK
Czas kształcenia na uczelni medycznej	6 LAT	5 LAT	5 LAT
Liczba punktów ECTS	324	268	270
Czas kształcenia specjalizacyjnego	do 6 LAT	do 5 LAT	do 5 LAT
Finansowanie szkolenia specjalizacyjnego	budżet państwa	budżet państwa	środki własne diagnosty
Uprawnienia do leczenia (badania)	całe ciało	twarzoczaszka	materiał pobrany z całego ciała
Odpowiedzialność zawodowa	TAK	TAK	TAK
Obowiązek przynależności do samorządu zawodowego	TAK	TAK	TAK
Finansowanie Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego	budżet państwa	budżet państwa	środki własne diagnosty
Pełnopłatny urlop szkoleniowy	6 dni	6 dni	0 dni
Aktualnie obowiązujące współczynniki najniższego wynagrodzenia	2021 r.	2021 r.	2021 r.
(z tytułem specjalisty):	1,27	1,27	1,05
(bez specjalizacji):	1,05	1,05	0,73
Współczynniki proponowane przez MZ :	w 2023 r.	w 2023 r.	W 2023 r.
(z tytułem specjalisty):	1,36	1,36	1,1
(bez specjalizacji):	1,1	1,1	0,78

tab. opracowanie własne

**PREZES
KRAJOWEJ RADY
DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH**

Przedstawione rozbieżności nie sprzyjają tworzeniu sprawnego systemu prawa pracy i kreowaniu spójnej polityki społecznej, a wprowadzają nieuzasadnione podziały oraz różnicują w sposób niedozwolony konkretne grupy pracowników.

Śmiem wątpić czy tworzenie systemu dyskryminującego specjalistów o najwyższych kompetencjach można nazwać polityką zmierzającą do pełnego produktywnego zatrudnienia, o której mowa m.in. w art. 65 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 10 § 3 kodeksu pracy. Brak stymulacji ze strony Państwa nie sprzyja rozwojowi specjalistycznie wykształconej kadry medycznej i spowoduje odczuwalne w skutkach braki kadrowe.

Kodeks pracy, realizując konstytucyjne prawa i wolności jednostki, wprowadza na różnych płaszczyznach zasadę równości (vide art. 11² k.p., art. 18^{3b} § 1 pkt. 2) k.p.), zasadę godziwego wynagrodzenia (art. 13 k.p.), niedyskryminacji w zatrudnieniu (art. 18^{3a} k.p.). Realizacji tych postulatów na próżno szukać w Ustawie, gdzie systemowo wprowadza się regulacje dyskryminujące. Jaskrawym tego przykładem jest określenie minimalnego wynagrodzenia np. w kontekście osoby kierownika medycznego laboratorium diagnostycznego.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, kierownikiem medycznego laboratorium diagnostycznego jest osoba, która posiada tytuł specjalisty zgodny z profilem laboratorium. W praktyce może to być zatem lekarz posiadający specjalizację lub diagnosta laboratoryjny posiadający specjalizację. Wynagrodzenie zasadnicze takiego kierownika, pomimo wykonywania takiej samej pracy w tym samym miejscu będzie się diametralnie różniło w zależności od tego, czy będzie to lekarz czy diagnosta.

Stanowisko	KIEROWNIK LABORATORIUM	
	Diagnosta Laboratoryjny	Lekarz
Zawód		
Tytuł specjalisty	TAK	TAK
Zakres obowiązków	analogiczny	
Czas pracy	analogiczny	
Miejsce pracy	analogiczne	
Odpowiedzialność	analogiczna	
Doświadczenie zawodowe	analogiczne	
Aktualny współczynnik pracy wynagrodzenia (2021)	1,05	1,27
Propozycja MZ współczynnika pracy na rok 2023 roku	1,10	1,36
Wysokość podwyższenia współczynników w 2023 roku	+ 0,05	+ 0,09

tab. opracowanie własne

PREZES KRAJOWEJ RADY DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Jak zatem widać wprost, osoby wykonujące dokładnie te same czynności, w tym samym miejscu i czasie, posiadające analogiczne doświadczenie oraz tytuł specjalisty otrzymują ustawową gwarancję nierównego traktowania, bowiem lekarz ze specjalizacją otrzymuje gwarancję wynagrodzenia na wyższym poziomie niż diagnosta laboratoryjny ze specjalizacją, który przecież w danym laboratorium jako kierownik wykonuje analogiczne czynności. Kuriozum takiego rozwiązania widać najdobitniej w sytuacji lekarzy wpisanych na listę diagnostów laboratoryjnych. W zależności od dokumentu, którym ta sama osoba wylegitymuje się przy zawieraniu umowy o pracę otrzyma diametralnie różne wynagrodzenie.

Co więcej, w toku prac nad nowymi regulacjami dotyczącymi najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych proponuje się lepiej zarabiającym lekarzom prawie dwukrotnie wyższy wzrost płacy minimalnej względem i tak gorzej zarabiających diagnostów laboratoryjnych. Z jednej strony godzi to w wyżej wskazane zasady i gwarancje, z drugiej zaś strony stanowi oczywistą sprzeczność z celem Ustawy wskazywanym przez prawodawcę w jej uzasadnieniu. Przywołana powyżej Ustawa, zgodnie z uzasadnieniem projektu ([vide http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=1583](http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=1583)), miała przecież za zadanie wprowadzenie systemowych rozwiązań prawnych w celu „zniwelowania w latach 2017–2021 dysproporcji w zakresie poziomu wynagrodzeń podstawowych grup pracowników medycznych zatrudnionych w podmiotach leczniczych”. Po czterech latach jej obowiązywania widać wyraźnie, że proponowany dotychczas schemat działania nie odniósł zamierzonego skutku, a projektowane regulacje odniosą przecież skutek dokładnie odwrotny do pierwotnie zamierzonego. Otóż wzrost płacy minimalnej grupy lepiej zarabiającej ma być dwukrotnie wyższy od wzrostu płacy minimalnej grupy gorzej zarabiającej.

Mimo to w dalszym ciągu prace nad uregulowaniem zagadnienia najniższych wynagrodzeń pracowników zawodów medycznych dotyczą jedynie symbolicznej korekty współczynników, zamiast kompleksowej modernizacji systemu, który się nie sprawdził.

Celem wprowadzenia Ustawy, wymienionym literalnie w treści uzasadnienia jej projektu, było przecież także:

- zwiększenie zainteresowania kształceniem w zawodach medycznych,
- promowanie podejmowania zatrudnienia na terenie kraju,
- zachęcanie już zatrudnionej kadry do podwyższania kwalifikacji zawodowych w drodze specjalizacji.

Żaden z powyższych postulatów nie został zrealizowany na podstawie dotychczasowych metod. Dlaczego schemat ten ma być zatem powielony? Ustawodawca dostrzegł palące problemy polityki społecznej, jak emigracja i starzenie się kadr medycznych, a także brak dostępu do specjalistów. Ustawodawca dobrał jednak nieadekwatne środki, które nie przyniosły zamierzonego efektu. Aktualnie prace nad najniższymi wynagrodzeniami zasadniczymi niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych wydają się powielać schemat, który zawiódł w sytuacji względnego spokoju społecznego. Trudno zatem oczekiwać, że system ten sprawdzi się w rzeczywistości postpandemicznej.

**PREZES
KRAJOWEJ RADY
DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH**

Tylko konkretne stanowisko Rady Ministrów, której jest Pan członkiem, może powstrzymać działania, które zdają się powielać błąd, który doprowadził do daleko idących skutków społecznych.

Propozycje dotyczące gwarancji najniższego wynagrodzenia przedstawione zawodom medycznym nie znajdują przełożenia na liczbę i profesjonalność zatrudnionej w podmiotach leczniczych kadry medycznej, a tym samym nie będą skutkować wyższym poziomem bezpieczeństwa zdrowotnego. Proponowane rozwiązania nie wpłyną na poprawę jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych.

Szanowny Panie Ministrze, kosmetyczna poprawka w postaci korekty współczynników pracy, już choćby wobec działania zjawiska inflacji nie spowoduje przywrócenia równości wobec prawa oraz ustabilizowania polityki społecznej w zakresie wynagrodzeń w ochronie zdrowia. Tym samym bezpieczeństwo polityki społecznej w tej materii wydaje się ryzykownie zagrożone. Funkcjonujący od lat krzywdzący system wynagradzania w ochronie zdrowia wymaga jasnego stanowiska ze strony Rady Ministrów, gdyż godzi w konstytucyjne prawa i wolności konkretnych grup pracowniczych. Wprowadzone zróżnicowanie konkretnych grup zawodowych, pozbawione de facto w przypadku diagnostów laboratoryjnych podstawy merytorycznej, nie może zostać zaakceptowane.

W związku z rolą pełnioną przez diagnostów laboratoryjnych w systemie ochrony zdrowia oraz konstrukcją kształcenia, zawód diagnosty laboratoryjnego musi być zrównany na poziomie gwarancji najniższego wynagrodzenia z zawodem lekarza i lekarza dentystry. Postulowana przez Izbę zmiana skutkować będzie m.in. przeniesieniem do najwyższej grupy zaszerogowania ok. 4000 specjalistów, co nie wpłynie znacząco na budżet państwa, a będzie decydujące dla utrzymania liczby najlepiej wykwalifikowanej kadry medycznej na właściwym poziomie. Zmiana ta zagwarantuje również profesjonalizm medycznych laboratoriów diagnostycznych na przyszłość.

Mając powyższe na uwadze uważam, że wsparcie Pana Ministra w prowadzonym dialogu istotnie przyczyni się do weryfikacji propozycji pozostających w sprzeczności z podstawowymi zasadami konstytucyjnej ochrony praw i wolności.

(-) Alina Niewiadomska

Prezes

Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych